

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) GARBARSKA 7—2.

Nr.

Wilno, dnia 4 grudnia 1935 r.

1389.

T r e ś ć   n u m e r u:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Dział.Str.

K r o n i k a .

1. Niemiecko-bałtycka konferencja kolejowa.-	I.	1.
2. Sprawa stosunków handlowych z Sowietami.-	"	"
3. Pierwszy okręt polski w Kłajpedzie.-	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

4. "L.Aidas" o taktyce opozycji.-	III.	"

K r o n i k a .

5. Narada organizacji współpracy narodowej.-	"	"
6. Sprawa organizacji radjostacji kowieńskiej.-	"	"
7. Skarga kasacyjna Łukszy.-	"	2.
8. Nadużycia paszportowe konsula litewskiego.-	"	"
9. Otwarcie szkoły łotewskiej.-	"	"
10. Doroczna konferencja zw. Studentów-Atejtininków.-	"	"

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.-

K r o n i k a .

11. Prześladowanie Polaków na Litwie.-	IV.	"
12. Doroczny zjazd delegatów oddziałów "Sparty".	"	"
13. 10-lecie Zjednoczenia Studentów-Polaków uniwersytetu kowieńskiego.-	"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

14. Dymisja nadburmistrza Kłajpedy.-	VII.	"

x

x

x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

1. NIEMIECKO-BALTYCKA KONFERENCJA KOLEJOWA. "L.Žinios" z 3.XII.1935 r.: W dniach 4 i 5 grudnia odbędzie się w Królewcu konferencja kolejowa niemiecko-baltycka w sprawie komunikacji na linii Kowno-Berlin-Tallin. /K./

2. SPRAWA STOSUNKÓW HANDLOWYCH Z SOWIETAMI. "L.Aidas" z 3.XII.1935 r.: 30 listopada premier Tubelis odbył naradę z posłem sowieckim Karskim oraz attaché handlowym Samarinem w sprawie litewsko-sowieckich stosunków handlowych. Tegoż dnia premier przyjął posła litewskiego w Rydze Wilejszysa, poczem udał się do Datnowa na uroczystość studentów "Młodolitwinów". /A-9/.

3. PIERWSZY OKRĘT POLSKI W KŁAJPEDZIE. "L.Aidas" z 3.XII.1935 r.: Dnia 30 listopada pierwszy raz po wojnie na litewskie wody, to jest do portu Kłajpedzkiego, wpłynął polski okręt towarowy "Pionier I", przybywający z Gdyni. Okręt posiada 528 tonn brutto rejestrowanej pojemności. W Kłajpedzie okręt jest ładowany materiałem drzewnym. /A-8/29/.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENWĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

4. "LIETUVOS AIDAS" O TAKTYCE OPOZYCJI. "L.Aidas" Nr.304 z 30.XI.1935 r. Art.p.t. "Opozycja a lojalność". Streszczenie:

Wiadomą jest rzeczą, że opozycja powinna być lojalna. Nielojalność względem rządu jest tem samem nielojalnością względem państwa.

Pomimo to wszystko niektórzy opozycjoniści litewscy wciąż jeszcze nie mogą się wyrzec swych dawnych nawyków i poglądów. Jeden z tych poglądów nie pozwala np. opozycjonistom litewskim odezwać się dodatnio o pracach rządu, chociażby te prace zasługiwały na największą pochwałę. Z tego względu w lit. prasie opozycyjnej nigdzie się nie spotka dodatniej oceny prac rządu. Opozycja w tym względzie posuwa się nadal aż do nieokazywania należnego rządowi szacunku. Tak np. ostatnio z okazji 10-lecia premiera Tubelisa prasa opozycyjna nie wspomniałaby o tem napewno ani słówkiem, gdyby nie komunikat "Elty". "L.Žinios" zademonstrowały swe stanowisko zamieszczeniem maleńskiej i zamazanej fotografii premiera Tubelisa. Był to wyraźny brak szacunku i nietakt.

Czas już zapomnieć o poglądzie, że partja rządząca jest poto, aby tworzyć, zaś opozycja poto, aby obalać to co partja rządząca stworzyła. Opozycja powinna być lojalna. Niepodobna zezwolić na to by różnica zdań prowadziła do antypaństwowej roboty, do burzenia podstaw państwa, do rujnowania wolności narodu, okupionej krwią najlepszych synów Litwy. W związku z tem należy stanowczo odeprzeć opozycję, która swym duchem utrudnia wspólną pracę twórczą i która z tego już względu jest szkodliwa dla państwa i narodu. /C-33/.

K r o n i k a .

5. NARADA ORGANIZACYJ WSPÓŁPRACY NARODOWEJ. "L.Aidas" z 2.XII.1935 r.: W tych dniach odbyła się narada przedstawicieli kowieńskich organizacyj, należących do "współpracy narodowej". Uchwalono utworzyć stałą naradę współpracy narodowej, do której wchodzi: prezes kow.oddziału zw.narodowców /jako prezes rady/, dowódca kow.oddziału "Szaulisów", dowódca miejskiego rejonu "Młodolitwinów", przedstawiciel T-stwa Nauczycieli-Litwinów oraz naczelnik miasta i powiatu kowieńskiego. /C-6/6 /.

6. SPRAWA ORGANIZACJI RADJOSTACJI KOWIEŃSKIEJ. "L.Žinios" z 2.XII.1935 r.: Dnia 29 listopada odbyła się narada międzymini-sterjalna w sprawie radjostacji. Nowy projekt przewiduje przekazanie radjostacji specjalnej dyrekcji radjowej, zależnej wyłącznie od M-stwa Komunikacji. Jeżeli projekt ten zostanie zaaprobowany przez Cabinet Ministrów, radjostacja zostanie przekazana nowej dyrekcji od Nowego Roku. /B-10/.

7. SKARGA KASACYJNA ŁUKSZY. "L.Žinios" z 1.XII.1935: K.Łuksza skazany na 6 lat ciężkich robót złożył skargę kasacyjną do Trybunału Najwyższego. /L/.

8. NADUŻYCIA PASZPORTOWE KONSULA LITEWSKIEGO. "L.Žinios" z 1.XII.1935 r.: W związku z nadużyciami paszportowymi b.konsula litewskiego w Charbinie Katel-Katilusa, udał się do Charbina kierownik wydziału konsularnego w lit.m.S.Z. Raduszys. Ma on powrócić po uporządkowaniu tych spraw za 2-3 miesiące. /C-19/1/. P.

9. OTWARCIE SZKOŁY ŁOTEWSKIEJ. "L.Žinios" z 1.XII.1935 r.: 11 listopada otwarta została na pograniczu litewsko-łotewskim łoteńska szkoła powszechna. /C-17/4/.

10. DOROCZNA KONFERENCJA ZW.STUDENTÓW-ATEJTININKÓW. "Rytas" z 2.XII.1935 r.: 1 grudnia odbyła się w Kownie doroczna konferencja zw.Studentów-Atejtininków. Na konferencji wygłosił odczyt prof.Paksztas, rozwijając tezę, że przyszłość Litwy zależy od pracy i wysiłków litewskich. /C-7/1/.P.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

K r o n i k a .

11. PRZEŚLADOWANIE POLAKÓW NA LITWIE. Prasa wileńska podaje szereg informacji o represjach stosowanych względem Polaków na Litwie.

24 października dokonano rewizji w prywatnym mieszkaniu p.P.Jankiewicza, członka zarządu wilkomierskiej sekcji samowychowawczej. Podobnej rewizji dokonano w lokalu sekcji, będącej składową częścią legalnej organizacji T-stwa "Oświata" w Wilkomierzu. 1 listopada spisano protokół R.Zajackowskiej, nauczycielce szkoły powszechnej T-stwa "Pochodnia" w Zdaniszkach, gm. Giedrojcie pow.wilkomierskiego rzekomo spowodu nielegalnego zebrania. Dnia 8 listopada na mocy wyroku Trybunału St.Imbras musiał wpłacić 150 litów kary za prywatne nauczanie w 1932 r. Dnia 9 listopada dwaj członkowie Zarządu Olickiego Oddziału T-stwa "Pochodnia" Józef Borysewicz i Melanija Zienkiewiczówna otrzymali zatwierdzony przez ministra wyrok komendanta wojskowego, skazujący ich na grzywnę w wys.300 litów każdego / z zam. na 14 dni aresztu/- za urządzenie obiadu dla wycieczki oddziału w Kalwarji. Aresztowano i zesłano do Birż M.Ancuto, kierownika wędziagolskiej biblioteki T-stwa "Pochodnia", zesłano do Birż prywatnego nauczyciela Z.Koczana, zam. pod Wędziogółą, rozwiązano oddział polskiego klubu sportowego w Wilkomierzu i zesłano do pow.rosieńskiego członka zarządu klubu p.T.Jankiewicza, pobito /szaulisi/ Polaka w kościele piwoszuńskim /pobity podobno zmarł/. /D-2/1/. P.

12. DOROCZNY ZJAZD DELEGATÓW ODDZIAŁÓW "SPARTY". "Dzień Polski" z 30.XI.1935 r.: 1 grudnia odbył się doroczny walny zjazd delegatów oddziałów klubu. Na porządku dziennym figurowały sprawozdania Zarządu Głównego i oddziałów oraz wybory nowych organów klubu. /D-2/13/.

13. 10-LECIE ZJEDNOCZENIA STUDENTÓW-POLAKÓW UNIWERSYTETU KOWIEŃSKIEGO. "Dzień Polski" z 2.XII.1935 r.: 8 grudnia odbędzie się obchód 10-lecia Zjednoczenia Studentów-Polaków uniwersytetu Kowieńskiego. /D-2/8/.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

14. DYMISJA NADBURMISTRZA KŁAJPEDY. "L.Žinios" z 2.XII.1935 r.: Komisaryczny nadburmistrz Kłajpedy Wiktor Gajlus dnia 30 listopada wręczył Dyrektorjatowi pismo, w którym ze względów osobistych składa dymisję z urzędu nadburmistrza komisarycznego. /E-2/.

